

Grondige theoretische en praktische scholing en een grote ervaring zijn hiervoor vereist. Bij een deskundig uitgevoerde epilatie is het risico van littekenvorming slechts gering. Bestaat er neiging tot vorming van hypertrofische littekens, dan vormt dat een contra-indicatie voor deze behandeling. Diathermische epilatie is een zaak van lange termijn; men moet rekenen op een behandelingsduur van minimaal 1 à 2 jaar.

Van een vergelijkend links-rechts-onderzoek zoals in de vraag genoemd wordt, is ons niets bekend. Dit lijkt overigens weinig zin te hebben, want men zou een methode die herhaalde, tijdelijke verwijdering van de haren tot doel heeft, vergelijken met één die blijvende verwijdering beoogt. Wél zou het zin hebben de verschillende elektrische epilatiemethoden door middel van links-rechts-onderzoek te vergelijken.

INGEZONDEN

Varkensinsuline

Wij stellen het op prijs aan uw naschrift (Redactie 1981) toe te voegen dat de superioriteit van varkensinsuline, in

het bijzonder de sterk gezuiverde vorm, boven runderinsuline in de meeste landen heeft geleid tot een relatief snelle toename van het gebruik van varkensinsuline. Zowel een verondersteld tekort aan varkensinsuline als ook de te verwachten introductie van een nieuwe insuline-productiemethode vormt geen reden om het overschakelen van runderinsuline naar sterk gezuiverde varkensinsuline uit te stellen. Zeker zolang de schaarse onderzoeken over de toepassing van humane insuline, geëxtraheerd uit menselijk pancreas, of geproduceerd door chemische synthese of verkregen door recombinant DNA-techniek, geen biologisch of immunologisch voordeel hebben aangetoond boven de sterk gezuiverde varkensinsuline die bij onderzoeken als controlepreparaat diende (KEEN e.a. 1980; TEUSCHER en DIEM 1980). Wij dienen daarom verder uit te zien naar een eventueel verschil in klinisch effect tussen varkensinsuline en humane insuline. Uitstel van verbetering van de behandeling door van sterk gezuiverde varkensinsuline gebruik te maken, lijkt ons, totdat de situatie is opgehelderd, ongerechtvaardigd.

Literatuur: KEEN, H., A. GLYNNE, J. C. PICKUP e.a. (1980) *Lancet II*, 398. – Redactie (1981) *Ned. T. Geneesk.* 125, 156. – TEUSCHER, A. en P. DIEM (1980) *Lancet II*, 1186.

Amsterdam, februari 1981

N. M. H. SNEKERS,
Nordisk Gentofte

BOEKAANKONDIGINGEN

Handbuch der medizinischen Radiologie. Onder redactie van L. DIETHELM e.a. Volume XIII. Röntgendiagnostik des Urogenitalsystems. Deel 2: Weibliche Genitale. Onder redactie van K. HEUCK en A. BREIT. 474 bl., 322 fig., 17 tabellen. Springer-Verlag, Berlijn 1980. Prijs: geb. DM. 360,-.

Dit boek is een der delen uit de grote radiologische encyclopedie, waarvan de productie zich over enige decennia uitstrekt. Dit deel is geredigeerd door Heuck en Breit, en behandelt de radiodiagnostiek bij gynaecologische en verloskundige problemen. Talrijke diagnostische methoden komen aan de orde, met inbegrip van echografie en computertomografie. Zoals past bij de opzet van deze encyclopedie, is ieder hoofdstuk overvloedig gedocumenteerd.

Ik heb de indruk dat de onderhavige materie vrijwel volledig is behandeld in dit boekwerk en dat het zich zeer goed als naslagwerk laat gebruiken; een aantal hoofdstukken lijkt ook vlot leesbaar, alsof ze voor een leerboek waren geschreven.

A. E. VAN VOORTHUISEN

Psychotropic drugs. Plasma concentration and clinical response. Onder redactie van G. D. BURROWS en T. R. NORMAN. (Experimental and clinical psychiatry, deel 4.) 544 bl., fig., tabellen. Marcel Dekker, New York 1981. Prijs: geb. Zw.fr. 150,-.

Dit vierde deel in de door Van Praag geredigeerde reeks van handboeken over de biologische psychiatrie kan voorlopig als het laatste woord op het gebied van de klinische psychofarmacologie worden beschouwd. Onder de schrijvers treft men namen van bekende voortrekkers, zoals

Curry, Gram, Sedvall, Eadie en Hollister aan. Hoewel het grootste gedeelte van de tekst de techniek van plasmaspiegelbepalingen en de kinetiek van psychopharmaca betreft, beperkt de opzet zich geenszins alleen tot deze gespecialiseerde facetten. Zo is er een uitstekend inleidend hoofdstuk over de farmacologische basis van de werkzaamheid van de psychopharmaca, en er wordt ruim aandacht besteed aan de complexe problemen van de relatie van de plasmaspiegel met de klinische werkzaamheid. Enkele specifieke geneesmiddelen, zoals het nieuwe antidepressivum zimelidine, en de fenothiazinen flufenazine en thioridazine worden in afzonderlijke hoofdstukken behandeld. Het korte hoofdstuk over anti-epileptica lijkt enigszins buiten het bestek van dit boek te vallen, te meer omdat over dit onderwerp reeds diverse goede monografieën zijn verschenen. De analytisch-chemicus die zich wil oriënteren over de relatieve waarde en betrouwbaarheid van de vele gepubliceerde bepalingmethoden vindt in dit boek zeer veel nuttige en uitputtende vergelijkende informatie, waarbij kritiek op slecht onderzoek niet gespaard wordt. Het kan verder bijzonder worden aanbevolen aan klinische farmacologen en aan psychiaters die nauw betrokken zijn met klinisch-farmacologisch onderzoek van psychopharmaca. De prijs is hoog, maar de inhoud rechtvaardigt die volledig.

L. OFFERHAUS

Disaster medicine. Vol. 2: Resuscitation and life support in disasters. Relief of pain and suffering in disaster situations. (Proceedings of the international congress, Mainz 1977.) Onder redactie van R. FREY en P. SAFAR, 280 bl., 81 fig., 52 tabellen. Springer-Verlag, Berlijn 1980. Prijs: ingen. DM. 84,-.